

BEHEERSPLAN
voor het beheers- en reservaatgebied
"WINTERSWIJK-WEST"

Commissie Beheer Landbouwgronden
Mei 1984

INHOUD

	<u>Blz.</u>
1. INLEIDING	1
2. DOELEINDEN VAN NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHEER	2
3. BEHEERSVERPLICHTINGEN	3
3.1. <u>Beheersbepalingen</u>	4
3.2. <u>Nadere voorwaarden</u>	5
3.3. <u>Ontheffingen</u>	5
4. VERGELIJKINGSGEBIED	6
5. DE LANDBOUW IN DE BEHEERS- EN RESERVAATSGEBIEDEN EN IN HET VERGELIJKINGSGEBIED	7
6. GRONDSLAGEN VOOR HET VASTSTELLEN VAN DE VERGOEDINGEN	12
6.1. <u>Beheersvergoeding</u>	12
6.2. <u>Aanpassingsvergoeding</u>	12
6.3. <u>Verpachtersvergoeding</u>	12
6.4. <u>Grondslagen voor de vergoedingen</u>	13
7. BESCHIKKING BIJDAGEN PROBLEEMGEBIEDEN	14

TOELICHTING OP HET BEHEERSPLAN

BIJLAGEN

1. Kaart beheers- en reservaatgebieden.
2. Kaart beheers- en reservaatgebieden.
3. Kaart vergelijkingsgebied.
4. Beheersverplichtingen.
5. Overzicht beheersvergoedingen.

1. INLEIDING

In de Nota Voorrangsinventarisatie Relatienotagebieden is door de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening aan het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland voor het gebied Winterswijk een oppervlakte beheersgebied en reservaatgebied voorgesteld van respectievelijk 1500 en 500 ha.

Het bestuurlijk overleg dat hierop volgde heeft ertoe geleid dat de Centrale Cultuurtechnische Commissie in overeenstemming met het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland in haar 350e vergadering d.d. 25 juni 1982 de concrete begrenzing heeft vastgesteld van de beheers- en reservaatgebieden in de ruilverkaveling "Winterswijk-West".

Vervolgens heeft de Commissie Beheer Landbouwgronden deze gebieden kadastraal omschreven en de Beschikking beheersovereenkomsten 1983 van toepassing verklaard. Aan de Provinciale Commissie Beheer Landbouwgronden (de PCBL) in Gelderland heeft zij vervolgens verzocht een ontwerp-beheersplan voor gebieden op te stellen.

Tevens heeft zij voor de beheersgebieden de Beschikking bijdragen problemengebieden (zogenaamde bergboerenregeling) van toepassing verklaard.

Het beheersplan heeft betrekking op de volgende gebieden:

	<u>Reservaatgebied</u>	<u>Beheersgebied</u>	<u>Totaal</u>
1. Lievevelderveld	6.4	7.2	13.6
2. Besselinkschans	7.4	-	7.4
3. Hazenveld	4.7	-	4.7
4. Korenburgerveen	127.6	53.5	181.1
5. Terrein bij Miste	17.2	-	17.2
6. Mentinkbos	19.1	7.3	26.4
7. Beurzerbeek	27.4	6.4	33.8
Totaal cultuurgrond	209.8 ha	74.4 ha	284.2 ha

De ligging van deze gebieden is aangegeven op de bijlagen 1 en 2.

In de reservaatgebieden stelt de overheid zich ten doel om door middel van aankoop van gronden, de waarden, die bepalend zijn geweest voor de aanwijzing van de gebieden als reservaatgebied, veilig te stellen en door middel van een perceelsgericht beheer te vergroten.

In de periode voorafgaande aan de verwerving van de gronden in de reservaatgebieden is het streven erop gericht de voorkomende waarden ten minste te behouden.

Daartoe kunnen de landbouwers op vrijwillige basis beheersovereenkomsten afsluiten met het Bureau Beheer Landbouwgronden.

In de beheersgebieden stelt de overheid zich ten doel, om, door middel van een stelsel van beheersregelingen, de agrarische bedrijfsvoering mede te richten op doeleinden van natuur- landschapsbeheer.

In de beheersgebieden wordt derhalve geen verwerving van gronden nagestreefd.

In overleg met de betrokken landbouwers zijn, op basis van de beheersdoelstellingen, zoals deze door de PCBL in haar 2e vergadering d.d. 31 maart 1983 zijn vastgesteld, de beheerbepalingen geformuleerd en de beheerspakketten samengesteld.

De beheerspakketten zijn zodanig van aard dat de landbouwers in de beheers- en reservaatgebieden op basis van de aangeboden pakketten, goede mogelijkheden hebben om een beheersovereenkomst af te sluiten.

2. DOELEINDEN VAN NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHEER

De beheers- en reservatsgebieden bestaan voornamelijk uit gronden die door hun vochtig karakter minder intensief worden geëxploiteerd. Het zijn voor het merendeel gebieden die grenzen aan bosjes en natuurterreinen en die vaak worden doorsneden door sloten, greppels en houtwallen.

Als zodanig kunnen de meeste gebieden dan ook een bufferfunctie vervullen ten opzichte van de genoemde bosjes en natuurterreinen.

Veelal komen in de bossen en natuurterreinen, de houtwallen, greppels en sloten nog interessante vegetaties voor.

Ook vervullen sommige gebieden een functie als foerageergebied.

Het zijn echter voornamelijk de gewenste bufferfuncties die hebben geleid tot aanwijzing van deze gebieden tot beheers- en reservatsgebieden.

In deze gebieden worden in het kader van een agrarische bedrijfsvoering de volgende doeleinden van natuur- en landschapsbeheer nagestreefd:

- verminderen van de aanvoer van voedselrijk water naar de bossen en natuurgebieden;
- voorkomen van sterke schommelingen in de grondwaterstand, vooral in de randzone van het Korenburgerveen;
- handhaven en ontwikkelen van de huidige vegetatietypen op de cultuurgronden;
- handhaven van geschikte biotopen voor vogels.

3. BEHEERSVERPLICHTINGEN

Door middel van beheersbepalingen is aangegeven wat in het kader van een landbouwkundige bedrijfsvoering kan worden verricht of nagelaten om de landenschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden van de beheers- en reservaatgebieden te handhaven of te verhogen.

De factoren waarmee rekening is gehouden bij het samenstellen van de verschillende pakketten beheersbepalingen zijn:

- de doeleinden, zoals deze zijn genoemd in hoofdstuk 2;
- de inpasbaarheid van het beheer in de bestaande agrarische bedrijfsvoering.

Op basis van deze factoren zijn een aantal pakketten beheersbepalingen samengesteld waaruit landbouwers - indien ze een beheersovereenkomst willen afsluiten - een keuze kunnen maken.

3.1. BEHEERSBEPALINGEN

De hierna aangegeven beheersbepalingen zijn gerangschikt tot een zevental pakketten op basis waarvan beheerovereenkomsten kunnen worden afgesloten.

B E H E E R S B E P A L I N G E N	P A K K E T N U M M E R						
	1	2	3	4	5	6	7
1. Handhaven van de aanwezige sloten, greppels en topografische perceelsgrenzen.	X	X	X	X	X	X	X
2. Niet egaliseren, diepploegen, mengwoelen of anderszins wijzigingen in het reliëf of het bodemprofiel aanbrengen.	X	X	X	X	X	X	X
3. Niet scheuren of fresen.	X	X	X	X	X	X	X
4. Geen nieuwe sloten of greppels graven, drainage aanleggen of anderszins werken uitvoeren die wijziging van de detailontwatering of verlaging van de grondwaterstand tot gevolg hebben.	X	X	X	X	X	X	X
5. Geen stuivende meststoffen gebruiken.	X	X	X	X	X	X	X
6. Geen zuiveringsslib gebruiken.	X	X	X	X	X	X	X
7. Geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen gebruiken, met uitzondering van pleksgewijze toepassing van deze middelen ter bestrijding van brandnetels, distels, kweek, muur, paardbloem en ridderzuring.	X	X	X	X	X	X	X
8. Geen ruwvoer of afval opslaan, met uitzondering van voederkuilen in een strook van 50 meter langs de Korenburgerveenweg.	X	X	X	X	X	X	X
9. Geen varkensdrijfmest gebruiken.	X	X	X	X	X	X	X
10. Geen drijfmest gebruiken van 15 september tot 1 april.	X	X	X				
11. Geen drijfmest gebruiken.				X	X	X	X
12. Geen kunstmest gebruiken van 15 september tot 1 april.	X			X			
13. Niet maaien en niet weiden voor 1 juni.		X			X		
14. Niet maaien en niet weiden voor 15 juni.			X			X	
15. Geen kunstmest gebruiken van 15 september tot 1 mei.							X
16. Niet maaien voor 1 juni.							X

3.2. NADERE VOORWAARDEN

- Een ondernemer kan in principe zelf beslissen welke oppervlakte hij voor een beheersovereenkomst wenst aan te bieden, met dien verstande dat de overeenkomst dient te worden afgesloten voor beheerbare eenheden grasland die uit tenminste 1 perceel bestaan. Een ondernemer kan - op basis van verschillende pakketten - per perceel een beheersovereenkomst afsluiten.
- Indien sprake is van verpacht land, wordt de beheersovereenkomst aangegaan met de ondernemer en diens verpachter gezamenlijk.
- De bepalingen zijn niet van toepassing indien zij in strijd zijn met de publiekrechtelijke lichamen en indien op een daartoe ingediend verzoek geen ontheffing van de desbetreffende regeling is verkregen.
- Voor wat betreft de toepassing van de bepalingen 9, 10 en 11 wordt ernaar gestreefd om, indien een beheersovereenkomst wordt afgesloten, vooraf voor het betreffende bedrijf een regeling te treffen voor de opslag c.q. afvoer van de varkens- en/of rundveedrijfmest welke als gevolg van die bepalingen niet op de betreffende percelen kan worden aangewend.

3.3. ONTHEFFINGEN

Ontheffing van een beheersverplichting heeft betrekking op niet voorzienbare zaken. Het betreft een aangelegenheid met een incidenteel karakter die aan de ondernemer onder bepaalde omstandigheden wordt verleend. Ontheffing kan worden verleend wanneer de bedrijfsvoering ernstig wordt geschaad bij nakoming van de beheersverplichting.

Beheersverplichtingen waarvan in bepaalde situaties ontheffing kan worden verleend, hebben geen verlagende invloed op de vergoeding.

- Na overleg met de consulent Natuur, Milieu en Faunabeheer en de directeur Landbouw en Voedselvoorziening, kan de directeur Landelijke Gebieden en Kwaliteitszorg ontheffing verlenen van de bepalingen 3, 7, 10 en 11.

Van de bepalingen 3 en 7 kan ontheffing worden verleend, indien het grasland in belangrijke mate bestaat uit niet gewenste plantesoorten, zoals brandnetels, distels, kweek, muur, paardebloem en ridderzuring.

Van de bepalingen 10 en 11 kan ontheffing worden verleend, indien door ongunstige omstandigheden het niet mogelijk is om de drijfmest elders uit te rijden.

Een verzoek om ontheffing dient door de betrokkene per aangetekend schrijven te worden ingediend bij de directeur Landelijke Gebieden en Kwaliteitszorg, postbus 9079, 6800 ED Arnhem.

Binnen vijftien dagen na verzending van het verzoek, zal de directeur per aangetekend schrijven aanvrager mededelen of ontheffing al of niet is verleend. Bij het naar de mening van de aanvrager ten onrechte niet verlenen van een ontheffing, kan deze de beslissing voorleggen aan de Geschillencommissie. Voor een weergave van de formulering van de in dit hoofdstuk genoemde beheersbepalingen en ontheffingsmogelijkheden, zoals deze uiteindelijk in de beheersovereenkomsten zullen worden opgenomen, wordt verwezen naar bijlage 4.

4. VERGELIJKINGSGEBIED

Voor alle beheers- en reservaatgebieden is als vergelijkingsgebied aangewezen het overige deel van de ruilverkaveling "Winterswijk-West".

Deze keuze is in sterke mate bepaald door het feit dat de beheers- en reservaatgebieden verspreid in de ruilverkaveling voorkomen. De bedrijfsvoering en de omstandigheden waaronder deze plaatsvindt zijn daardoor in de beheers- en reservaatgebieden vrijwel gelijk aan die in het vergelijkingsgebied.

Bovendien hebben de meeste bedrijven met gronden in de beheers- en reservaatgebieden slechts een deel van hun totale bedrijfsoppervlakte in deze gebieden en het overige deel in het vergelijkingsgebied.

De begrenzing van het vergelijkingsgebied is aangegeven op bijlage 3.

5. DE LANDBOUW IN DE BEHEERS- EN RESERVAATSGBIEDEN EN IN HET VERGELIJKINGSGBIED

Deze beschrijving heeft voor wat betreft de beheers- en reservaatgebieden voornamelijk betrekking op de landbouw in de gebieden rondom het Korenburgerveen en nabij de Beurzerbeek.

Van de gebieden nabij het Mentinkbos, Miste, het Lievelderveld en het Hazenveld is alleen een beschrijving van de cultuurtechnische situatie gegeven.

Een beschrijving van de landbouw in deze laatstgenoemde gebieden is niet gegeven omdat deze gebieden zo klein zijn dat veelal van slechts enkele bedrijven een gedeelte van de grond in de betreffende gebieden ligt. Voorts kan van deze bedrijven worden gesteld dat ze qua structuur en bedrijfsvoering in grote lijnen overeenkomen met de landbouwbedrijven in de wel beschreven gebieden. De landbouwkundige en cultuurtechnische gegevens zijn samengevat in de tabellen 1 t/m 4.

In tabel 1 zijn een aantal bedrijfsstructurele kengetallen weergegeven van landbouwbedrijven die voorkomen in de gebieden rondom het Korenburgerveen, nabij de Beurzerbeek en in het vergelijkingsgebied.

In tabel 2 staan enige kengetallen over de bedrijfsvoering op de hoofdberoepsbedrijven in de gebieden rondom het Korenburgerveen, nabij de Beurzerbeek en in het vergelijkingsgebied.

In tabel 3 zijn gegevens opgenomen over de grondwatertrappen en de bodemtypen in de beheers- en reservaatgebieden en in het vergelijkingsgebied.

In tabel 4 staan de cultuurtechnische kenmerken van de beheers- en reservaatgebieden.

Tabel 1. Bedrijfsstructurele kengetallen

	Korenburgerveen Beurzerbeek				Verg.geb.	
	Hoofd- ber. bedr.	Neven- ber. bedr.	Hoofd- ber. bedr.	Neven- ber. bedr.	Hoofd- ber. bedr.	Neven- ber. bedr.
Totaal aantal bedrijven	37	9	9	4	388	119
Bedrijfsomvang (s.b.e.)	172	45	179	59	178	
Bedrijfsoppervlakte (ha)	16,1	6,7	16,2	6,3	14,6	4,7
Oppervlakte aandeel in de beheers- en reservaat-ge- bieden (%)	25	22	10	28	-	-
Mestkalveren/bedrijf*	118	-	-	-		
Fokzeugen/bedrijf*	65	32	35	-	61	
Mestvarkens/bedrijf*	258	82	80	10	210	
Leghennen/bedrijf	34	-	40.000**	-	3.400	
Mestkuikens/bedrijf	-	-	-	-	11.200	
Veebezetting/bedrijf (g.v.e.)	45,3	10,2	42,9	10,2	47,7	
Veebezetting/ha gras (g.v.e./ha)	3,38	1,96	3,50	2,16	-	
Veebezetting/ha gras + mais (g.v.e./ha)	2,82	1,79	2,88	-	2,85	
Melkkoeien/ha gras + mais	2,05	1,61	1,98	-	2,1	

Bron: Provinciale Directie voor de Bedrijfsontwikkeling, maart 1983.
Gegevens mei-inventarisatie 1980 van het C.B.S.

* Gemiddeld per bedrijf met die veesoort.

** 40.000 leghennen op 1 bedrijf.

Tabel 2. Bedrijfsvoering in de beheers- en reservaatgebieden en het vergelijkingsgebied

	Korenburgerveen	Beurzerbeek	Vergelijkingsgeb.
<u>1e inschaardatum</u>			
Jongvee	17 april	20 april	15 april
Melkvee	26 april	1 mei	25 april
<u>1e maaidatum</u>			
(Zomer)stalvoeding	8 mei	-	10 mei
Kuilvoerwinning	14 mei	25 mei	16 mei
<u>Maaipercantage</u>			
Omweiden + beperkt weiden	153	160	111
Zomerstalvoeding	200	-	163
<u>Herinzaaipercentage grasland</u>			
Zomerstalvoeding	31	-	30
Overige bedrijven	22	10*)	21
<u>Anorganische bemesting</u> <u>(kg/ha/jr)</u>			
N-gift	322	275	342
P-gift	20 à 30	30	20 à 30
K-gift	50 à 60	30 à 60	30 à 60
<u>Organische bemesting</u> <u>(ton/ha/jr)</u>			
Rundveedrijfmest	44	40	50
Varkensdrijfmest	20	5	

Bron: Provinciale Directie voor de Bedrijfsontwikkeling,
maart 1983.

* Grote spreiding rond 10.

Tabel 3. Grondwatertrappen en bodemtypen in % van de oppervlakte

	II	III	V	V*	VI	VII	VIII	totaal
<u>Lievelderveld</u>								
zand, humeus dek		29,4	43,2		18,5			91,1
grond met zanddek					8,9			8,9
totaal		29,4	43,2		27,4			100
<u>Besselinkschans</u>								
veen	2,9							2,9
zand, humeus dek		37,1	47,2		5,7	7,1		97,1
totaal	2,9	37,1	47,2		5,7	7,1		100
<u>Hazenveld</u>								
veen		32,6	4,4					37,0
zand, humeus dek	39,1	23,9						63,0
totaal	39,1	56,5	4,4					100
<u>Korenburgerveen</u>								
veen	6,5	14,7	2,1					23,3
zand, humeus dek		17,6	42,5	2,5	9,9	1,0		73,5
grond met zanddek					0,3	0,4	2,5	3,2
totaal	6,5	32,3	44,6	2,5	10,2	1,4	2,5	100
<u>Miste</u>								
klei			2,8		2,8			5,6
zand, humeus dek	23,8	16,7	36,1		15,0			91,6
grond met zanddek	2,8							2,8
totaal	26,6	16,7	38,9		17,8			100
<u>Mentinkbos</u>								
veen	9,2							9,2
zand, humeus dek		29,1	42,2		19,5			90,8
totaal	9,2	29,1	42,2		19,5			100
<u>Beurzerbeek</u>								
klei		8,9						8,9
zand, humeus dek		46,0	26,0		5,0			77,0
grond met zanddek						9,1	5,0	14,1
totaal		54,9	26,0		5,0	9,1	5,0	100
<u>Gemiddeld</u>								
veen	5,1	9,8	1,4					16,3
grond met zanddek	0,2				0,6	1,4	2,1	4,3
klei		1,1	0,2			0,2		1,5
zand, humeus dek	2,0	23,2	39,6	1,6	10,7	0,8		77,9
totaal	7,3	34,1	41,2	1,6	11,3	2,4	2,1	100

Bron: Landinrichtingsdienst, afdeling Onderzoek, april 1983.

Tabel 4. Gemiddelde perceelsgrootte (topografisch), effectieve slootlengte en oppervlakte verlies t.g.v. wegen, sloten en houtwallen

	gemiddelde perceelsgrootte (ha)		effectieve sloot- lengte (m/ha)	oppervlakte verlies (%)
	res.v. gebied	beh. gebied		
Lievelderveld	1,8	3,7	92	3,8
Besselinkschans	1,0		99	1,6
Hazenveld	1,2		83	3,2
Korenburgerveen	1,6	2,4	86	3,6
Terrein bij Miste	1,4		63	5,9
Mentinkbos	1,8	2,1	118	4,7
Beurzerbeek	1,5	1,3	46	5,7

Bron: Landinrichtingsdienst, Afdeling Onderzoek, april 1983.

6. GRONDSLAGEN VOOR HET VASTSTELLEN VAN DE VERGOEDINGEN

6.1. BEHEERSVERGOEDING

Voor het mede richten van de agrarische bedrijfsvoering op de doeleinden van natuur- en landschapsbeheer is per pakket beheersbepalingen voor alle deelgebieden één beheersvergoeding berekend.

Voor het vaststellen van de vergoedingen gelden drie grondslagen:

- het verschil in produktieniveau, uitgedrukt in kVEM/ha;
- het verschil in arbeidsaanspraken, uitgedrukt in manuren/ha;
- het verschil in exploitatie-aanspraken, uitgedrukt in f/ha.

De verschillen worden bepaald door de bedrijfsvoering, die mede is gericht op natuur- en landschapsbeheer, te vergelijken met de in de regio gebruikelijke bedrijfsuitoefening.

6.2. AANPASSINGSVERGOEDING

Voor de berekening van de aanpassingsvergoeding zijn de volgende grondslagen van belang:

- a. het verschil in grasopbrengst in de beheers- en reservaatgebieden tussen de situatie met en de situatie zonder beheersmaatregelen (= de relevante produktiedaling);
- b. de veebezetting, die haalbaar is bij de grasopbrengst als gevolg van de beheersbepalingen (= genormeerde veedichtheid).

6.3. VERPACHTERSVERGOEDING

Berekening van de grondslag voor de verpachtersvergoeding heeft geresulteerd in een bedrag van f 50,-- per ha, geldende voor alle deelgebieden en beheerspakketten. Deze verpachtersvergoeding wordt op de beheersvergoeding van de ondernemer in mindering gebracht.

6.4. GRONDSLAGEN VOOR DE VERGOEDINGEN

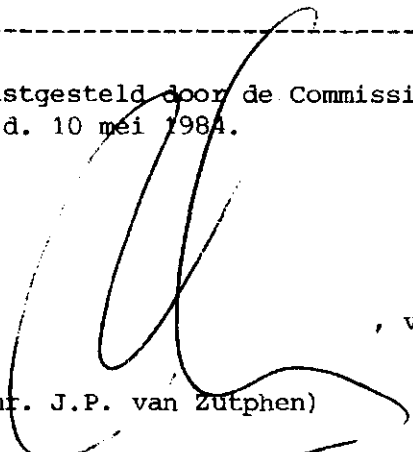
	B	E	H	E	E	R	S	P	A	K	K	E	T
	1	2	3	4	5	6	7						
a. <u>Beheersvergoeding</u>													
- Verschil in produktie-niveau (kVEM/ha/jr)	310	1800	2570	310	1800	2570	1490						
- Toename arbeidsaan-spraken (manuren/ha/jr)	0	0	0	0	0	0	0						
- Verschil in exploi-tatie-aanspraken (f/ha/jr)	+ 100	- 110	- 180	+ 245	+ 20	- 65	+ 65						
b. <u>Aanpassingsvergoeding</u>													
- Relevante produktie-daling (kVEM/ha/jr)	250	1080	1420	250	1080	1420	940						
- Genormeerde veedicht-heid (g.v.e./ha)	2,04	1,79	1,69	2,04	1,79	1,69	1,83						
c. <u>Verpachtersvergoeding</u>													
- (f/ha/jr)	50	50	50	50	50	50	50						

7. BESCHIKKING BIJDRAGEN PROBLEEMGEBIEDEN

Landbouwers in de beheersgebieden Beurzerbeek, Korenburgerveen, Lievelederveld en Mentinkbos hebben, naast de mogelijkheid tot het afsluiten van een beheersovereenkomst, ook de mogelijkheid tot het afsluiten van een overeenkomst in het kader van de Beschikking bijdragen probleemgebieden (de zogenaamde bergboerenregeling).

In een dergelijke overeenkomst verbinden landbouwers zich om nader omschreven natuurlijke handicaps gedurende een contractperiode van 5 jaren te handhaven. Wanneer op de percelen in de bovengenoemde gebieden naast een beheersovereenkomst ook een bergboerenovereenkomst wordt afgesloten ontvangt men daarvoor naast de in bijlage 5 genoemde bedragen nog eens een bedrag van maximaal f 182,50/ha/jaar.

Vastgesteld door de Commissie Beheer Landbouwgronden
d.d. 10 mei 1984.

, voorzitter

(mr. J.P. van Zutphen)

, secretaris

(K. Wassenaar)

TOELICHTING
op het beheersplan
voor het beheers- en reservaatgebied
"WINTERSWIJK-WEST"

INHOUD

Blz.

1.	INLEIDING	1
1.1.	<u>Beheersgebieden en reservaatgebieden</u>	1
1.2.	<u>Aanwijzing van beheersgebieden en reservaatgebieden</u>	1
1.3.	<u>Opstellen van een beheersplan</u>	2
2.	DOELEINDEN VAN NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHEER	3
2.1.	<u>Korte beschrijving van de gebieden</u>	3
2.1.1.	Lievelderveld	3
2.1.2.	Besselinkschans	3
2.1.3.	Hazenveld	3
2.1.4.	Randgebied van het Korenburgerveen	3
2.1.5.	Terrein bij Miste	4
2.1.6.	Mentinkbos	4
2.1.7.	Beurzerbeek	4
2.2.	<u>Beheersdoelstellingen</u>	4
3.	BEHEERSBEPALINGEN	6
4.	VERGELIJKINGSGEBIED	11
5.	LANDBOUWKUNDIGE BESCHRIJVING	12
6.	VERGOEDINGEN	14
6.1.	<u>Beheersvergoeding</u>	14
6.2.	<u>Aanpassingsvergoeding</u>	14
6.3.	<u>Verpachtersvergoeding</u>	14
7.	BESCHIKKING BIJDRAGEN PROBLEEMGEBIEDEN	15
8.	AANPASSING VAN HET BEHEERSPLAN	16

1. INLEIDING

In februari 1975 heeft de toenmalige regering aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal de nota betreffende de relatie tussen landbouw en natuur- en landschapsbehoud, de zogenaamde Relatienota, aangeboden.

In deze nota worden de ontwikkelingen in de landbouw en de ontwikkelingen ten aanzien van het natuur- en landschapsbehoud beschreven.

De ontwikkelingen in de landbouw lopen op een aantal punten niet parallel met de opvattingen, die ten aanzien van het natuur- en landschapsbeheer gelden en omgekeerd. Om voor deze problemen een oplossing te bieden, heeft de regering in de Relatienota een aantal maatregelen voorgesteld, die erop gericht zijn in bepaalde gebieden een meer op natuur en landschap afgestemd beheer te gaan voeren.

Daartoe worden in Nederland een aantal gebieden als beheersgebied en een aantal gebieden als reservaatsgebied aangewezen.

1.1. BEHEERSGEBIEDEN EN RESERVAATSGEBIEDEN

In beheersgebieden wordt ernaar gestreefd om de landbouw blijvend een bestaan te bieden, en tegelijkertijd zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de doeleinden van natuur- en landschapsbeheer. Voor het meewerken aan deze doeleinden ontvangen ondernemers in de landbouw, wanneer zij een beheersovereenkomst afsluiten, een beheersvergoeding.

In reservaatsgebieden wordt ernaar gestreefd om de betreffende grond te verwerven ofwel omdat het gewenste beheer ten behoeve van natuur- en landschapsbehoud niet met de uitoefening van moderne landbouw is te combineren en/of omdat het samengaan van landbouw en natuur- en landschapsbeheer te kostbaar is. Wel kunnen ook in reservaatsgebieden, voorafgaande aan verwerving, ondernemers een beheersovereenkomst afsluiten, indien zij willen meewerken aan de doeleinden van natuur- en landschapsbeheer.

1.2. AANWIJZING VAN BEHEERSGEBIEDEN EN RESERVAATSGEBIEDEN

De aanwijzing van beheersgebieden en reservaatsgebieden vindt plaats op basis van overleg tussen de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en het College van Gedeputeerde Staten.

Deze aanwijzing draagt een globaal karakter.

Voorstellen voor de concrete begrenzing van een gebied waarbij tevens wordt voorgesteld of zo'n gebied beheersgebied of reservaatsgebied moet worden, worden gedaan door het College van Gedeputeerde Staten, indien het betreffende gebied buiten landinrichtingsprojecten is gelegen.

De vaststelling van de concrete begrenzing van deze gebieden vindt plaats door de minister van VROM gehoord de Rijksplanologische Commissie.

Indien een gebied gelegen is in een ruilverkaveling wordt de concrete begrenzing vastgesteld door de Centrale Cultuurtechnische Commissie, met instemming van het College van Gedeputeerde Staten.

1.3. OPSTELLEN VAN EEN BEHEERSPLAN

Is de concrete begrenzing van een beheers- of reservaatgebied vastgesteld, dan wordt de Beschikking beheersovereenkomsten 1983 door de Commissie Beheer Landbouwgronden (CBL) van toepassing verklaard. De CBL is met de uitvoering van deze beschikking belast. De per provincie ingestelde Provinciale Commissie Beheer Landbouwgronden (PCBL) stelt voor het betreffende gebied een ontwerp-beheersplan op.

Zo'n beheersplan omvat de volgende elementen.

- a. Een beschrijving van de doeleinden van natuur- en landschapsbeheer, die in het kader van een agrarische bedrijfsvoering worden nagestreefd.
- b. Een beschrijving van het handelen en nalaten - voortvloeiend uit de onder a. genoemde doeleinden - dat van de agrarische ondernemers wordt verlangd in het kader van de agrarische bedrijfsvoering, alsmede van de omstandigheden, die daarvoor zijn vereist. Dit handelen en nalaten vindt men terug als beheersbepalingen in een beheersovereenkomst.
- c. Een beschrijving van de opzet en de bedrijfsvoering van de in het beheers- en reservaatgebied gelegen landbouwbedrijven en van de in een zogenaamd vergelijkingsgebied gelegen landbouwbedrijven, alsmede van de omstandigheden waaronder die bedrijfsvoering plaatsvindt.
- d. De aanwijzing van een vergelijkingsgebied ten behoeve van de vastlegging van de bedrijfsvoering zoals deze gebruikelijk is in de regio, waarvan het beheers- en reservaatgebied deel uitmaakt. De aanwijzing van een vergelijkingsgebied is van belang in verband met het vaststellen van de mate waarin de opzet en de bedrijfsvoering van de agrarische bedrijven in het beheers- en reservaatgebied afwijkt of gaat afwijken van de opzet en de bedrijfsvoering in de regio.
Het vergelijkingsgebied speelt een rol op het moment, dat de grondslagen voor de vergoedingen voor het eerst worden vastgesteld en telkens wanneer in de toekomst de grondslagen worden bijgesteld.
- e. De grondslagen voor het vaststellen van de vergoedingen.
Deze grondslagen vormen het sluitstuk van het ontwerp-beheersplan. Op basis van enerzijds het handelen en nalaten en anderzijds de beschrijving van de opzet en de bedrijfsvoering in het beheers- en reservaatgebied in vergelijking met de opzet en bedrijfsvoering in het vergelijkingsgebied, alsmede een beschrijving van de omstandigheden waaronder die bedrijfsvoering plaatsvindt, worden de grondslagen vastgesteld.
Op basis van deze grondslagen worden uiteindelijk door de CBL de vergoedingen vastgesteld.

Bij het opstellen van een ontwerp-beheersplan door de PCBL is voorzien in overleg- en inspraakprocedures.

Nadat een ontwerp-beheersplan door de CBL is vastgesteld kunnen op grond van dit vastgestelde beheersplan beheersovereenkomsten met gebruikers van landbouwgronden (en in voorkomende gevallen met hun verpachters) worden gesloten.

2. DOELEINDEN VAN NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHEER

2.1. KORTE BESCHRIJVING VAN DE GEBIEDEN

2.1.1. Lievelderveld

Dit gebied is onderverdeeld in een beheersgebied en een reservaatgebied. Het grenst aan het natuurreservaat Lievelderveld dat is gelegen ten noordoosten van het dorp Lievelede. De oostgrens van het gebied wordt gevormd door de Twente-route.

Het natuurreservaat omvat een betrekkelijk laaggelegen gedeelte met dopheidevegetaties. Langs de randen ervan komen naald- en loofbossen voor. Het beheers- en reservaatgebied is een jong ontginningsgebied met een recht verkavelingspatroon.

In dit gebied is de cultuurdruk zodanig hoog dat tot aanwijzing van beheers- c.q. reservaatgebied is besloten om ongewenste invloeden vanuit de cultuurgronden op het natuurreservaat in te dammen.

2.1.2. Besselinkschans

Dit gebied ligt ten noorden van het dorp Vragender en is een onderdeel van het Vragenderveld, een jong ontginningslandschap dat wordt gekenmerkt door een recht verkavelingspatroon. Het reservaatgebied is onderdeel van een klein beekdal. Door het vochtige karakter van dit beekdal is de vegetatie langs de beek, in de beekbegeleidende singel en in de perceelsscheidingen natuurwetenschappelijk van belang.

2.1.3. Hazenveld

Dit gebied is laag gelegen en vochtig. Het bestaat uit bosjes, singels en vochtige cultuurgronden.

Door het vochtige karakter komen er in de bosjes, langs de wegen en in de sloten interessante vegetaties voor.

2.1.4. Randgebied van het Korenburgerveen

Dit gebied bestaat uit een 300-500 meter brede zone cultuurgrond rondom het Korenburger-, Vragender- en Meddose veen.

Te zamen met het veen vormen de cultuurgronden een komvormig geheel waarvan de laagste delen als natuurreservaat worden beheerd.

Het natuurreservaat bestaat grotendeels uit zeer natte veengronden. De vegetatie die er wordt aangetroffen behoort voor het grootste gedeelte tot de schrale vegetatietypen. In de zeer natte delen van het veen vindt nog veenvorming plaats.

De botanische waarden in het natuurreservaat zijn sterk afhankelijk van een - zowel kwalitatief als kwantitatief - goede waterhuishouding.

Momenteel wordt deze waterhuishouding op twee manieren nadelig beïnvloed.

Het toestromende water vanuit de naburige cultuurgronden bevat teveel voedingsstoffen waarvan de genoemde vegetaties een negatieve invloed ondervinden. Daarnaast treden er ongewenste waterstandsschommelingen en waterstromingen op door ontwatering van de belendende cultuurgronden en door beregening.

Door deze invloeden zal de veenvorming stoppen en de vegetatie sterk veranderen. Teneinde het natuurreservaat voor bovengenoemde invloeden te behoeden is een zone cultuurgrond en rondom het Korenburgerveen aangewezen als beheersgebied c.q. reservaatgebied.

2.1.5. Terrein bij Miste

Het betreft hier een complex van bosjes, houtwallen en daartussen liggende cultuurgronden rondom de Stortelersbeek.

Het gebied vertoont een grote variatie in grondwaterstanden. In de bosjes komen veel vegetaties voor die kenmerkend zijn voor vochtige gronden.

Als gevolg van het vochtige karakter worden de cultuurgronden minder intensief geëxploiteerd. De sloten en de wegbermen bevatten een rijke flora die natuurwetenschappelijk van belang is.

2.1.6. Mentinkbos

In dit gebied, dat ligt ten noordoosten van Corle, is onderscheid gemaakt in een gedeelte beheersgebied en een gedeelte reservaatgebied.

Het betreft een jong ontginningslandschap dat onderdeel uitmaakt van het Tuuntesveld. Het nog niet ontgonnen gebied was tot voor kort nog aan te merken als orchideeënrijk schraal-grasland. De cultuurgronden worden doorsneden door zware houtwallen. Mede door het vochtige karakter van het gebied worden de cultuurgronden minder intensief geëxploiteerd.

De flora van de wegbermen en de perceelsscheidingen is natuurwetenschappelijk van belang.

2.1.7. Beurzerbeek

Dit gebied is een onderdeel van het hoevenlandschap rondom Winterswijk. Het is gelegen in het beekdal van de bovenloop van de Beurzerbeek. Het noordelijk gedeelte is erg vochtig. De cultuurgronden hier worden doorsneden door enige singels.

Het zuidelijke gedeelte is droger.

Het gebied grenst in het zuiden en oosten aan verharde wegen.

De botanische waarden van de cultuurgronden zijn niet erg hoog. Deze waarden zijn verminderd doordat een groot gedeelte van de graslanden opnieuw is ingezaaid en op de aanwezige akkers voornamelijk maïs wordt verbouwd. De bosjes, houtwallen en beekoevers herbergen daarentegen nog waardevolle plantengemeenschappen.

Ook is het gebied broedplaats voor minder algemeen voorkomende vogelsoorten als ortolaan en ijsvogel.

Aangezien het behoud van de resterende waarden samenhangt met de exploitatie van de cultuurgronden, is dit gebied aangewezen als beheers- c.q. reservaatgebied.

2.2. BEHEERSDOELSTELLINGEN

Zoals onder 2.1. is beschreven ontlenen de cultuurgronden die zijn aangewezen als beheersgebied of als reservaatgebied hun waarde vooral aan de functionele relaties met de aangrenzende bossen, houtwallen en natuurgebieden.

Op grond daarvan zijn de cultuurgronden aangewezen voor toepassing van het relatienota-instrumentarium.

Hierdoor wordt het mogelijk om, met behulp van de betrokken landbouwers, de volgende einddoelstellingen te verwezenlijken.

- Behoud van de in de bossen, houtwallen, singels, bermen, slootranden en natuurgebieden aanwezige waardevolle levensgemeenschappen.
- Ontwikkeling van de natuurlijke waarden van de beheers- en reservaatgebieden door versterking van de bestaande en herstel van de gewenste milieu-omstandigheden.
- Behoud van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de beheers- en reservaatgebieden.

Voor zover de functionelere relaties de verwezenlijking van deze doelstellingen mogelijk maken, dient voor de cultuurgronden een daarop gericht beheer te worden gevoerd. Dit houdt in dat een deel van de beheers- en reservaatgebieden een bufferfunctie vervult, gericht op de bovengenoemde einddoelstellingen.

Om de bufferfunctie te kunnen vervullen dient het beheer van deze cultuurgronden mede te worden gericht op:

- vermindering van de aanvoer van voedselrijk water naar de natuurgebieden;
- voorkomen van sterke fluctuaties in de wateraanvoer naar de natuurgebieden en de waterafvoer eruit.

Voorts dient het beheer van de cultuurgronden mede te worden gericht op:

- handhaving van de bestaande vegetatietypen in de beheers- en reservaatgebieden;
- behoud van de functie die de beheers- en reservaatgebieden vervullen als biotoop voor vogels.

3. BEHEERSBEPALINGEN

In dit deel is nader aangegeven welke bijdrage per bepaling wordt geleverd aan de beheersdoelstellingen.

Voorts is aangegeven welke gevolgen de betreffende bepaling kan hebben voor de agrarische bedrijfsvoering.

Bij het opstellen van de beheersbepalingen is ervan uitgegaan dat het beheer plaats moet kunnen vinden in het kader van een agrarische bedrijfsvoering zodat slechts bepalingen zijn geformuleerd die inpasbaar zijn in die bedrijfsvoering.

1. Handhaven van de aanwezige sloten, greppels en topografische perceelsgrenzen.

In de sloten en greppels, alsmede langs de perceelsgrenzen komen veelal waardevolle vegetaties voor.

De bepaling is bedoeld om te voorkomen dat de betreffende vegetaties ter plaatse verdwijnen, als direct gevolg van wijzigingen in genoemde landschapselementen.

Door het huidige aantal sloten te handhaven, blijven de percelen ook in de toekomst relatief klein, waardoor de bewerkingskosten op een relatief hoger niveau zullen blijven.

Doordat verschillende sloten en greppels niet worden gedempt, kan op die wijze geen grondwinst worden verkregen.

2. Niet egaliseren, diepploegen, mengwoelen of anderszins wijziging in het reliëf of het bodemprofiel aanbrengen.

3. Niet scheuren en niet frezen.

Handhaving van het huidige bodemprofiel en het reliëf is noodzakelijk om de potentiële mogelijkheden tot vestiging en uitbreiding van - uit natuurwetenschappelijk oogpunt gewenste - plantesoorten in de graslanden te waarborgen.

Door ploegen en dergelijke verandert niet alleen het bodemprofiel, maar wordt tevens de aanwezige zode vernietigd, waardoor interessante planten verdwijnen. Het duurt namelijk jaren, voor sommige soorten zelfs 20 tot 30 jaar, voordat deze zich weer in redelijke aantallen hebben gevestigd in de graslanden. Door deze bepaling wordt het mogelijk een grotere soortenrijkdom te handhaven.

De bepaling draagt er mede toe bij dat de produktiviteit van het grasland niet wordt verhoogd. Overigens zal het bij de voorkomende grondwaterstand problemen opleveren om de gronden te ploegen, scheuren, egaliseren of diep te ploegen.

Toepassing van deze bepalingen heeft voorts tot gevolg, dat het omzetten van grasland in bouwland wordt tegengegaan. Doordat van deze bepaling ontheffing kan worden verkregen blijft graslandvernieuwing in bepaalde gevallen mogelijk.

4. Geen nieuwe sloten of greppels graven, drainage aanleggen of anderszins werken uitvoeren die wijziging van de detailontwatering of verlaging van de grondwaterstand tot gevolg hebben.

Deze bepaling is op meerdere manieren van invloed op de natuurwetenschappelijke waarden in het gebied.

- Door deze bepaling wordt tegengegaan dat de toevoer van voedselrijk water naar de aangrenzende natuurgebieden wordt vergroot. De water-

stand zal door deze bepaling, in combinatie met bepaling 1, minder fluctueren.

- Door verlaging van de grondwaterstand zullen planten die afhankelijk zijn van een hoge grondwaterstand geheel of nagenoeg geheel verdwijnen.
- Verlaging van de grondwaterstand heeft voorts tot gevolg dat de grond droger en harder wordt, waardoor het aantal organismen ook afneemt. Hierdoor kunnen voedselzoekende vogels in hun foerageermogelijkheden worden beperkt.

De functie van foerageergebied zal hierdoor worden uitgehouden.

Voor de landbouw heeft deze bepaling tot gevolg dat de huidige grondwaterstanden vrijwel gehandhaafd blijven. Omdat de grondwaterstand niet kan worden geoptimaliseerd zal het groeiseizoen niet kunnen worden verlengd. Ook zal de draagkracht van de graslanden niet kunnen worden verbeterd. Mede hierdoor zal de graslandproduktie in de toekomst achterblijven bij die in het vergelijkingsgebied.

5. Geen stuivende meststoffen gebruiken.

Deze bepaling heeft tot doel te voorkomen dat door het gebruik van stuivende meststoffen de houtwallen en de naastliggende schrale bosjes en natuurterreinen door verwaaiing van meststoffen worden bemest.

Dit komt het natuurwetenschappelijk belang ervan ten goede.

De landbouwkundige consequentie van deze bepaling zal zijn dat slechts niet stuivende meststoffen kunnen worden toegepast. Ook indien bekalking van het grasland gewenst is, dienen de kalkmeststoffen in een niet stuivende vorm te worden aangewend.

6. Geen zuiveringsslib gebruiken.

Omdat in zuiveringsslib schadelijke stoffen en zware metalen kunnen worden aangetroffen, is toepassing van dit produkt uit natuurwetenschappelijk oogpunt niet gewenst. Het gebruik van zuiveringsslib in de landbouw wordt afgeraden, tenzij het slib aan bepaalde normen voldoet. De landbouwkundige consequenties van deze bepaling zullen dan ook gering zijn, aangezien er voor zuiveringsslib als meststof betere alternatieven beschikbaar zijn.

7. Geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen gebruiken, met uitzondering van pleksgewijze toepassing van deze middelen ter bestrijding van brandnetels, distels, kweek, muur, paardebloem en ridderzuring.

De perceelranden zijn in het algemeen soortenrijk.

Hierdoor is het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen niet gewenst. Omdat op de percelen slechts ongewenste nader omschreven plantesoorten pleksgewijs mogen worden bestreden, is de mogelijkheid aanwezig dat bepaalde waardevolle planten zich vanuit de randen uitbreiden naar de percelen.

Aangezien chemische onkruidbestrijding in de sloten en perceelsranden praktisch niet plaatsvindt en perceelsgewijze onkruidbestrijding ook bijna niet voorkomt, zal de landbouw van deze bepaling weinig hinder ondervinden.

Mochten omstandigheden een perceelsgewijze bestrijding noodzakelijk maken dan is ontheffing van deze bepaling mogelijk (zie hoofdstuk 3.3. van het beheersplan).

8. Geen ruwvoer en afval opslaan, met uitzondering van voederkuilen in een 50 meter brede strook langs de Korenburgerveenweg.

Gedoeld wordt hier niet alleen op afval, oude werktuigen en hooi, hetgeen een verstoring betekent van het landschap, ook voederkuilen kunnen een verstoring betekenen van het landschap. Bovendien kan vanuit de voederkuilen ter plaatse het grondwater met voedingsstoffen worden verrijkt. De gaten ernaast houden een aantasting in van het bodemprofiel. Doordat bovendien de bodem eromheen wordt verdicht, hebben deze voederkuilen een negatieve invloed op het abiotisch milieu en daardoor op de vegetatie. Aangezien het wel mogelijk blijft om ruige stalmest op de percelen op te slaan, komt deze bepaling praktisch overeen met de huidige bedrijfsvoering op dit punt.

De hoge gronden terzijde van de Korenburgerveenweg worden veel gebruikt voor het plaatsen van voederkuilen. Aangezien deze bepaling vooral wat betreft het plaatsen van voederkuilen, moeilijk is in te passen in de landbouwkundige bedrijfsvoering en het bodemprofiel aldaar bestaat uit een tamelijk homogeen zanddek, is het toegestaan om in een 50 meter brede strook langs de Korenburgerveenweg voederkuilen te plaatsen.

9. Geen varkensdrijfmest gebruiken.

Door deze bepaling wordt voorkomen dat via de varkensdrijfmest koper in de bodem wordt gebracht. Aangezien koper een nadelige invloed heeft op de vegetatie en op de bodemorganismen, worden met deze bepaling de milieu-omstandigheden verbeterd.

Tevens heeft deze bepaling tot gevolg dat andere, eveneens voor de natuurwetenschappelijk waardevolle vegetaties nadelige bestanddelen van varkensdrijfmest niet kunnen uit- of afspoelen.

Als gevolg van deze bepaling zal meer varkensdrijfmest op gronden buiten de beheers- en reservaatgebieden moeten worden gebracht. In sommige gevallen zal dit slechts mogelijk zijn door de mest af te voeren naar andere bedrijven.

Tevens zal bemesting met een andere meststof noodzakelijk zijn teneinde de graslandproductie te handhaven.

10. Geen drijfmest gebruiken van 15 september tot 1 april.

Door in het tijdvak van 15 september tot 1 april geen drijfmest uit te rijden, kan in de winter geen drijfmest afspoelen naar de sloten. Hierdoor wordt voorkomen dat voedselrijk water naar de natuurgebieden afstroomt. Ook slootvegetaties die minder voedselrijke omstandigheden vereisen worden door deze bepaling beschermd. Doordat de 's winters beschikbare drijfmest slechts op een kleinere oppervlakte kan worden uitgereden, dient de opslagcapaciteit op de bedrijven voldoende groot te zijn. Is deze onvoldoende dan moet drijfmest worden afgevoerd.

11. Geen drijfmest gebruiken.

De met deze bepaling beoogde bijdragen aan de doeleinden van natuur- en landschapsbehoud zijn overeenkomstig die van de bepalingen 9 en 10 samen, met dien verstande dat door volledige uitsluiting van alle soorten drijfmest de uit- en afspoeling van organische meststoffen nagenoeg geheel wordt voorkomen. Aldus wordt een zeer belangrijke bijdrage geleverd aan de realisatie van de gewenste bufferfunctie.

Tevens ontstaan gunstiger omstandigheden voor vegetaties die minder voedselrijke omstandigheden vereisen.

De landbouwkundige effecten komen vrijwel overeen met die van de bepalingen 9 en 10 samen. Ten opzichte van bepaling 10 dient de drijfmestproduktie van circa 1 maand extra te worden afgevoerd.

12. Geen kunstmest gebruiken van 15 september tot 1 april.

Deze bepaling heeft, in verband met de gewenste bufferfunctie, vooral tot doel om de kans op uitspoeling van kunstmeststoffen belangrijk terug te dringen en daarmee onomkeerbare schade aan waardevolle vegetaties te voorkomen.

Hoewel vooral onder invloed van het temperatuurverloop en de berijdbaarheid van de percelen het tijdstip waarop de eerste kunstmest wordt toegediend van jaar tot jaar sterk varieert, wordt gemiddeld in de eerste week van maart kunstmest gestrooid. In verband met de dan op gang gekomen grasgroei leidt de aldus gegeven kunstmest tot een optimale grasproduktie. Deze tijd van het jaar wordt echter ook gekenmerkt door van jaar tot jaar sterk wisselende neerslagoverschotten en relatief hoge grondwaterstanden. Beide factoren vergroten in belangrijke mate de uitspoelingskansen van onder die omstandigheden toegediende kunstmeststoffen.

Naarmate het seizoen vordert vermindert de uitspoelingskans als gevolg van veranderende klimaatsomstandigheden en vochtopname en -verdamping door het gewas. Tevens daalt de grondwaterstand, waardoor in belangrijke mate de denitrificatie van stikstof toeneemt.

Door de eerste kunstmestgift uit te stellen tot 1 april zal de kans op uitspoeling van de aldus toegediende meststoffen nagenoeg worden uitgesloten.

Voor de landbouwkundige bedrijfsvoering betekent deze bepaling dat de eerste kunstmestgift gemiddeld ca. 3 weken wordt uitgesteld, waardoor de grasgroei minder snel op gang komt. Door op 1 april kunstmest toe te dienen, zal aanvankelijk een sterk versnelde grasgroei plaatsvinden, met als gevolg een relatief laag droge-stofgehalte.

Ook bestaat de mogelijkheid dat zich in het gras nitraat ophoopt, waardoor de aanwendbaarheid afneemt.

Tevens zal de totale grasproduktie in het voorjaar op een lager niveau liggen.

Dit effect kan door een extra stikstofgift op 1 april niet meer ongedaan worden gemaakt. Het inhaaleffect ten aanzien van de produktie is beperkt, terwijl andere, landbouwkundig ongewenste, effecten zoals de genoemde nitraatvorming door een dergelijke verhoging van de kunstmestgift zelfs worden versterkt.

15. Geen kunstmest gebruiken van 15 september tot 1 mei.

Deze bepaling heeft tot gevolg dat de eerste kunstmestgift in het voorjaar gemiddeld ca. 2 maanden later wordt toegediend. De effecten die optreden als gevolg van bepaling 12 zullen ook hier plaatsvinden.

In combinatie met bepaling 11 leidt deze bepaling ertoe dat het gras vóór 1 mei voedsel opneemt uit de voedselvoorraad in de bodem, die daardoor zal afnemen. Van deze bepaling zal derhalve een verschrallend effect uitgaan op de bodem.

Enerzijds wordt hierdoor de gewenste bufferfunctie ten opzichte van de naastliggende natuurgebieden versterkt, anderzijds krijgen de planten die bij voorkeur groeien onder minder voedselrijke omstandigheden een grotere kans om zich te ontwikkelen. Het aantal plantensoorten zal toenemen.

Bovengenoemde effecten zullen in mindere mate optreden ingeval ruwe stalmest de zode losser worden en een gunstiger milieu voor bodemorganismen ontstaan, waardoor de functie van fourageergebied wordt versterkt.

Voor de landbouw betekent deze bepaling dat de normale eerste kunstmestgift niet kan worden gegeven.

De grasgroei komt later op gang, de eerste snede kan later worden gewonnen, is kleiner en de samenstelling is minder goed dan in de normale situatie. Voor landbouwers die beschikken over ruwe stalmest hoeven deze effecten minder op te treden.

13, Bepalingen omtrent het maaien en het weiden.

- 14 In de eerste plaats heeft de verschuiving van de eerste maai- en weideda-
en tum naar een later tijdstip tot doel om de bedrijfsvoering ter plaatse
16 enigszins te extensiveren. Deze bepalingen hebben tot gevolg dat in het
voorjaar minder organische mest en kunstmest zal worden aangewend, waar-
door een zekere verschraling optreedt en de vegetatie een gevarieerde
samenstelling krijgt. Ook zal hierdoor de kans afnemen dat meststoffen in
het voorjaar uitspoelen, waardoor deze bepalingen een belangrijke bijdrage
leveren aan de realisatie van de genoemde bufferfunctie.
Tevens zullen weidevogellegfels minder worden verstoord.

Voor de landbouwkundige bedrijfsvoering betekenen deze bepalingen dat de eerste snede later in het voorjaar zal worden gemaaid.

Indien de eerste snede tevens niet wordt geweid, zal de bemesting worden aangepast en de grasproduktie in kwaliteit en hoeveelheid achterblijven bij de normale situatie.

4. VERGELIJKINGSGEBIED

Voor de bepaling van de beheers- en aanpassingsvergoeding dient te worden aangegeven, in welke mate de agrarische bedrijfsvoering in de beheers- en reservatsgebieden gaat afwijken van de elders in de regio gebruikelijke bedrijfsuitoefening.

Om deze bedrijfsuitoefening te kunnen vaststellen is een vergelijkingsgebied aangewezen.

Het vergelijkingsgebied speelt een rol:

- op het moment, dat de grondslagen voor de vergoedingen voor het eerst worden vastgesteld;
- telkens wanneer in de toekomst de grondslagen voor de vergoedingen (ten minste éénmaal in de 6 jaar) worden herzien op basis van de bedrijfsvoering in de beheers- en reservatsgebieden en in het vergelijkingsgebied.

Daarbij dienen de landbouwkundige ontwikkelingen in het vergelijkingsgebied als referentieniveau voor die ontwikkelingen in de beheers- en reservatsgebieden.

De keuze van het vergelijkingsgebied is onder meer door de volgende overwegingen bepaald:

- de landbouwkundige hoofdstructuur van het vergelijkingsgebied is bij benadering gelijk aan die in de beheers- en reservatsgebieden;
- het vergelijkingsgebied is ook qua karakter vanuit het oogpunt van natuur en landschap gelijk geaard;
- het niveau van de bedrijfsvoering in de regio is overeenkomstig.

Als vergelijkingsgebied is gekozen het overige deel van de ruilverkaveling "Winterswijk-West".

5. LANDBOUWKUNDIGE BESCHRIJVING

De hierna weergegeven gegevens hebben betrekking op de landbouwbedrijven uit de gebieden rondom het Korenburgerveen en de Beurzerbeek. De gegevens zijn bedoeld als een nadere detaillering van de gegevens in het beheersplan.

Oppervlakte cultuurgrond van de bedrijven naar hoofd- en nevenberoep.

	Bedrijven		Oppervlakte van de bedrijven (ha)		
	Aantal	%	Totaal	Reservaat	Beheersgebied
Hoofdberoeps-bedrijven	46	78	741	105	60
Nevenberoeps-bedrijven	13	22	85	17	4
Alle bedrijven	59	100	826	122	64

Gemiddelde oppervlakte van de bedrijven in de beheers- en reservaatgebieden naar hoofd- en nevenberoep.

	Aantal bedr.	Gemiddelde oppervlakte per bedrijf			
		Totaal	Reserv.	Beh.geb.	Beh. en res.geb.
Hoofdberoepsbedrijven	46	16.1	2.2	1.3	
- met grond in reservaat	37	15.9	2.9	-	
- met grond in beh.geb.	19	17.8	-	3.1	
Nevenberoepsbedrijven	13	6.6	1.2	0.3	1.5
- met grond in reservaat	11	6.7	1.5	-	
- met grond in beh.geb.	2	5.8	-	1.9	
Alle bedrijven	59	14.0	2.0	1.0	3.2

Omvang en samenstelling van de veestapel.

	Hoofdberoepsbedrijven			Nevenberoepsbedrijven			Alle bedrijven		
	Aantal	Aantal bedr.	Gem.per bedrijf	Aantal	Aantal bedr.	Gem.per bedrijf	Aantal	Aantal bedr.	Gem.per bedrijf
Melkkoelen	1387	43	32	57	6	-	1441	49	29
Jongvee	1102	42	26	103	10	20	405	52	8
Ov.rundvee	66	8	-	23	2	-	89	10	9
Schape	240	6	-	7	2	-	247	8	-
Paarden	6	4	-	-	-	-	6	4	-
Mestkalv.	236	2	-	-	-	-	236	2	-
Fokzeugen	888	15	60	63	2	-	751	17	56
Mestvar.	5225	23	227	338	5	-	5563	28	199
Leghennen	40135*	5	-	-	-	-	40135	5	-

* waarvan 40.000 op 1 bedrijf.
Indien een veesoort op minder dan 10 bedrijven voorkomt is geen gemiddelde per bedrijf berekend.

Overzicht maai- en weidedata eerste snede van de landbouwgronden rondom het
Korenburgerveen

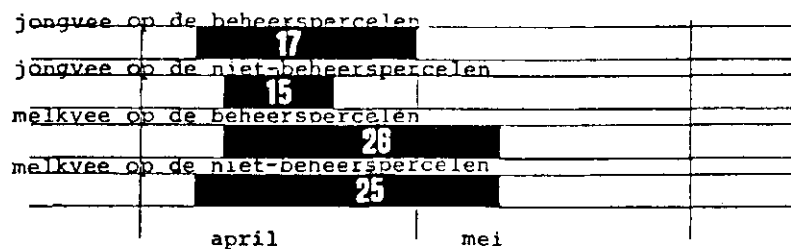
De volgende figuren geven een indruk van de data van de eerste weidesneden en eerste maaismaden.

Bij de interpretatie hiervan zal men moeten bedenken dat de vermelde data door de ondernemers opgegeven schattingen zijn.

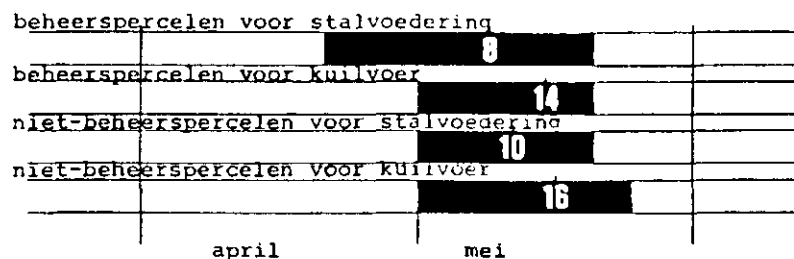
Klimatologische omstandigheden, zoals temperatuur en neerslag, hebben veel invloed op de graslandgesteldheid en geschiktheid voor weiden of maaien. Afwijkingen van gemiddelde data zullen vanwege jaarlijks wisselende klimaatomstandigheden dan ook als regel voorkomen.

In onderstaande figuren wordt telkens de spreiding in vroegste en laatste inschaardatum of maaidatum voor de eerste snede gegeven. Het getal in de zwarte balk is de gemiddelde inschaar- respectievelijk maaidatum eerste snede.

Weidedata eerste snede.

Maaidata eerste snede.

6. VERGOEDINGEN

6.1. BEHEERSVERGOEDING

Voor het berekenen van de grondslagen voor de beheersvergoeding is het verschil vastgesteld in produktieniveau, tussen het vergelijkingsgebied en het beheers- en reservaatgebied.

Verder is berekend wat het verschil in arbeidsaanspraken is wanneer het gewenste beheer wordt uitgevoerd. Ook is het verschil vastgesteld in de exploitatie-aanspraken bij de uitvoering van het beheer zoals dit in het beheersplan is weergegeven. De drie genoemde componenten vormen de grondslagen voor de beheersvergoeding.

Voor het verschil in produktieniveau is voor 1984 een bedrag vastgesteld van f 0,42/kVEM en voor het verschil in arbeidsaanspraken een bedrag van f 24,15/manuur. Deze bedragen worden jaarlijks herzien.

6.2. AANPASSINGSVERGOEDING

Uitgangspunt van de berekening van de aanpassingsvergoeding is de gedachte, dat als gevolg van een afname van de grasopbrengst door de beheersmaatregelen de bestaande bedrijfsuitrusting (gebouwen, werktuigen) minder volledig en doelmatig kan worden benut gedurende de tijd dat deze nog niet is aangepast aan de geringere grasopbrengst. Deze onvolledige benutting wordt gecompenseerd door de aanpassingsvergoeding. De aanpassingsvergoeding is aanvullend op de beheersvergoeding, heeft een aflopend karakter in de tijd (maximaal 18 jaar), en wordt per bedrijf berekend. Wanneer het verschil tussen de werkelijke veebezetting op het bedrijf en de berekende genormeerde veebezetting 1 g.v.e./ha of meer is, dan komt het bedrijf in aanmerking voor de maximale aanpassingsvergoeding. Is het verschil tussen de werkelijke veebezetting op het bedrijf en de berekende genormeerde veebezetting kleiner dan 1 g.v.e./ha dan komt het bedrijf in aanmerking voor een gedeelte van de maximale aanpassingsvergoeding. Dit gedeelte wordt voor het betreffende bedrijf berekend afhankelijk van de werkelijke veebezetting op het bedrijf.

De prijs per kVEM voor het berekenen van de aanpassingsvergoeding bedraagt voor 1984 f 0,29/kVEM.

Dit bedrag wordt jaarlijks herzien.

6.3. VERPACHTERSVERGOEDING

In het beheers- en reservaatgebied worden soms gronden gepacht. In voorkomende gevallen komen ook verpachters in aanmerking voor een vergoeding indien de pachter een beheersovereenkomst afsluit. Dit is niet van toepassing indien de verpachter een publiekrechtelijk lichaam of een terreinbeherende natuurbeschermingsinstantie is. Van een verpachtersvergoeding is sprake wanneer de pachtprijs per ha in het beheers- en reservaatgebied achterblijft bij de pachtprijs in het vergelijkingsgebied.

Per geval zal worden beoordeeld of deze situatie zich zal gaan voordoen in de beheersperiode. In voorkomende gevallen wordt voor het beheers- en reservaatgebied Winterswijk-West de verpachtersvergoeding vastgesteld op f 50,--/ha/jaar.

7. BESCHIKKING BIJDRAGEN PROBLEEMGEBIEDEN

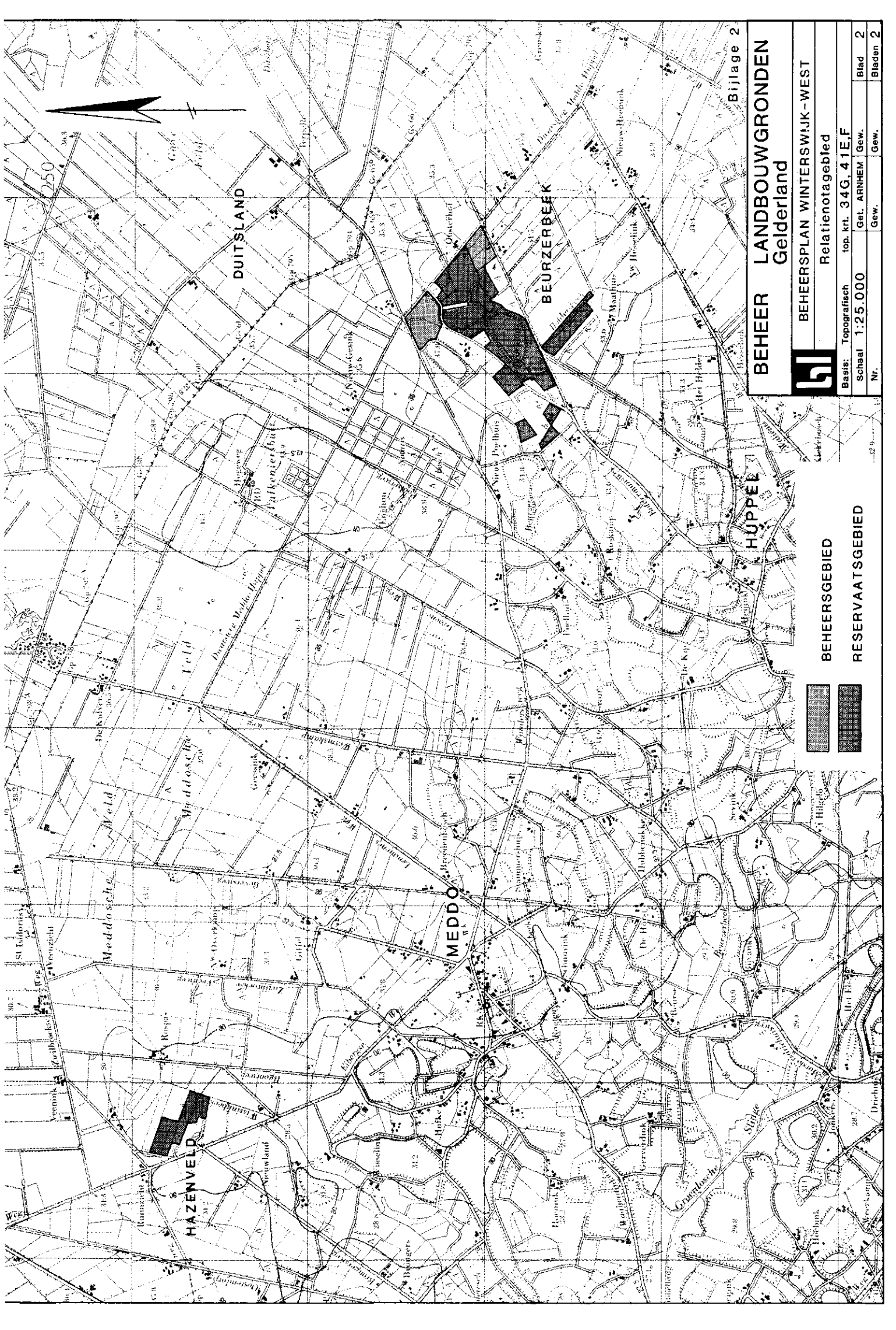
De Beschikking bijdragen probleemgebieden (de zogenaamde Bergboerenregeling) is een regeling die in Nederland wordt toegepast in beheersgebieden.

In Winterswijk-West is deze regeling van toepassing in de beheersgebieden Beurzerbeek, Korenburgerveen, Lievelderveld en Mentinkbos.

Op basis van deze regeling kunnen met landbouwers naast beheersovereenkomsten, zogenaamde bergboerenovereenkomsten worden afgesloten. Deze overeenkomsten hebben een geldigheidsduur van 5 jaren (vgl. beheersovereenkomsten 6 jaren!). Gedurende deze periode verbinden landbouwers zich om de voorkomende natuurlijke handicaps in het gebied te handhaven. Deze natuurlijke handicaps worden beschreven door de Landinrichtingsdienst en worden in de overeenkomst weergegeven. Het Bureau Beheer Landbouwgronden verbindt zich tot het uitbetalen van een zogenaamde bergboerenvergoeding. Deze bedraagt - afhankelijk van de veebezetting - maximaal f 182,50/ha/jaar.

8. AANPASSING VAN HET BEHEERSPLAN

Jaarlijks worden de bedragen herzien waarmee de in deel 6 van het plan vermelde grondslagen vermenigvuldigd moeten worden om de vergoedingen te berekenen. Uiterlijk bij het einde van een beheersperiode wordt gezien of ook de grondslagen zelf aanpassingen behoeven. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer zich in het vergelijkingsgebied bepaalde ontwikkelingen hebben voorgedaan die tot herziening van de grondslagen leiden.

Bijlage 2

BEHEER

LANDBOUWGRONDEN

Gelderland

BEHEERSPLAN WINTERSWIJK-WEST

Relatienotatiegebied

Basis: Topografisch

top. krt. 34G. 41E.F

Schaal 1:25.000

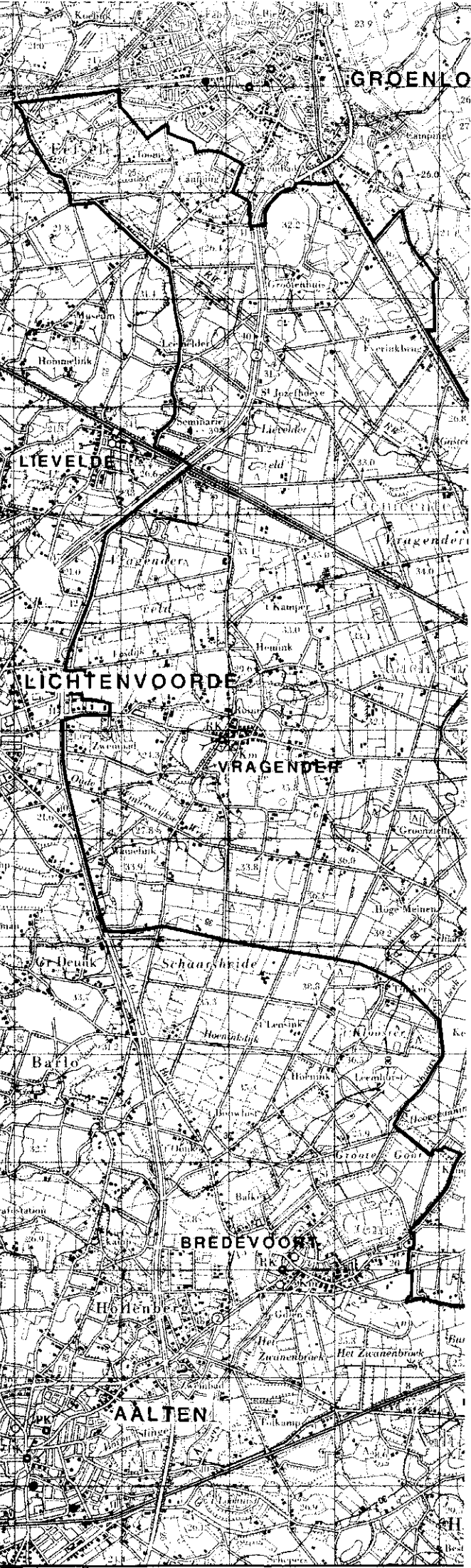
Get. ARNHEM Gew.

Nr.

Blad 2

Bladen 2

BEHEERSGEBIED
RESERVAATSGEBIED

Beheersverplichtingen

De volgende verplichtingen worden opgenomen in de beheersovereenkomsten die in de beheers- en reservaatgebieden van Winterswijk-West worden gesloten tussen het Bureau Beheer Landbouwgronden, hierna te noemen "het bureau", en ondernemers van geheel of gedeeltelijk in de beheers- en reservaatgebieden gelegen landbouwbedrijven, hierna te noemen "de ondernemer".

1. De ondernemer komt met het bureau overeen de percelen cultuurgrond zodanig te beheren dat het vanuit natuurwetenschappelijk, landschappelijk en cultuurhistorisch oogpunt bijzondere karakter van de gebieden, waarin bedoelde percelen zijn gelegen, behouden blijft.
2. Het onder 1 bedoelde beheer betekent dat de ondernemer gehouden is:
 - a. de aanwezige sloten, greppels en topografische perceelsgrenzen te handhaven;
 - b. geen nieuwe sloten en greppels te graven, drainage aan te leggen of anderszins werken uit te voeren die een wijziging van de detailontwatering of verlaging van de grondwaterstand tot gevolg hebben;
 - c. niet te mengwoelen, te diepploegen, te egaliseren of anderszins wijzigingen in het bodemprofiel of het reliëf aan te brengen;
 - d. niet te scheuten of te frezen;
 - e. geen stuivende meststoffen te gebruiken;
 - f. geen zuiveringsslib te gebruiken;
 - g. geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen te gebruiken, met uitzondering van pleksgewijze toepassing van deze middelen ter bestrijding van brandnetels, distels, kweek, muur en ridderzuring;
 - h. geen ruwvoer en afval op te slaan, met uitzondering van voederkuilen in een 50 meter brede strook langs de Korenburgerveenweg;
 - i. geen varkensdrijfmest te gebruiken.
3. Naast de onder 2 genoemde verplichtingen is de ondernemer,
 - I. bij beheerspakket 1 gehouden:
 - a. geen drijfmest te gebruiken in het tijdvak dat ligt tussen 15 september en 1 april;
 - b. geen kunstmest te gebruiken in het tijdvak dat ligt tussen 15 september en 1 april;
 - II. bij beheerspakket 2 gehouden:
 - a. geen drijfmest te gebruiken in het tijdvak dat ligt tussen 15 september en 1 april;
 - b. het grasland niet te beweiden en niet te maaien in het tijdvak dat ligt tussen 1 januari en 1 juni;
 - III. bij beheerspakket 3 gehouden:
 - a. geen drijfmest te gebruiken in het tijdvak dat ligt tussen 15 september en 1 april;
 - b. het grasland niet te beweiden en niet te maaien in het tijdvak dat ligt tussen 1 januari en 15 juni.
 - IV. bij beheerspakket 4 gehouden:
 - a. geen drijfmest te gebruiken;
 - b. geen kunstmest te gebruiken in het tijdvak dat ligt tussen 15 september en 1 april;

- V. bij beheerspakket 5 gehouden:
 - a. geen drijfmest te gebruiken;
 - b. het grasland niet te beweiden en niet te maaien in het tijdvak dat ligt tussen 1 januari en 1 juni;
- VI. bij beheerspakket 6 gehouden:
 - a. geen drijfmest te gebruiken;
 - b. het grasland niet te beweiden en niet te maaien in het tijdvak dat ligt tussen 1 januari en 15 juni;
- VII. bij beheerspakket 7 gehouden:
 - a. geen drijfmest te gebruiken;
 - b. geen kunstmest te gebruiken in het tijdvak dat ligt tussen 15 september en 1 mei;
 - c. het grasland niet te maaien in het tijdvak dat ligt tussen 1 januari en 1 juni.
- 4. Onder het verrichten van handelingen als bedoeld onder 2 en 3 wordt tevens verstaan het doen verrichten van deze handelingen.
- 5. De onder 2 en 3 genoemde verplichtingen gelden niet indien zij in strijd zijn met een publiekrechtelijke regeling en - voor zover de regeling de mogelijkheid van ontheffingen en vrijstellingen kent - de ondernemer op een daartoe ingediend verzoek geen ontheffing of vrijstelling heeft verkregen.
- 6.
 - a. De directeur Landelijke Gebieden en Kwaliteitszorg, hierna te noemen de directeur, kan namens het bureau na daartoe overleg te hebben gepleegd met de consulent Natuur, Milieu en Faunabeheer en de directeur Landbouw en Voedselvoorziening in de provincie Gelderland, ontheffing verlenen van één of meer van de onder 2d, 2g, 3Ia, 3IIa, 3IIIa, 3IVa, 3Va, 3VIa en 3VIIa genoemde verplichtingen voor zover naar zijn oordeel sprake is van bijzondere omstandigheden en gewichtige belangen die daartoe aanleiding geven.
 - b. Een verzoek tot ontheffing als bedoeld onder a. dient bij aangetekend schrijven te worden ingediend bij de directeur Landelijke Gebieden en Kwaliteitszorg.
 - c. De directeur dient binnen een tijdvak van 15 dagen na verzending van een verzoek tot ontheffing als bedoeld onder b. zijn beslissing aangaande het verzoek bij aangetekend schrijven aan de ondernemer kenbaar maken.
 - d. Aan de ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

Overzicht vergoedingen (prijspeil 1984)

Pakket beheers- bepalingen	Beheersvergoeding (f/ha/jaar)	Maximale aanpassings- vergoeding (f/ha/jaar)	Maximale totale vergoeding (f/ha/jaar)
1	230	75	305
2	645	315	960
3	900	410	1.310
4	375	75	450
5	775	315	1.090
6	1.015	410	1.425
7	690	275	965